

Týden globálního vzdělávání 2020

Tipy na online úkoly pro žáky 8.-9. tříd ZŠ a žáky ze SŠ

VĚK: ŽÁCI 8.-9. ROČNÍK ZŠ

A) TÉMA – SKLENÍKOVÝ EFEKT

SKLENÍKOVÝ EFEKT 1

Zadání:

1. Zhlédněte video o skleníkovém efektu na tomto odkazu
<https://www.youtube.com/watch?v=jLO-6B4efr8>
2. Nakreslete schéma skleníkového efektu.
3. Popište vlastními slovy, jak skleníkový efekt funguje.

SKLENÍKOVÝ EFEKT 2 – NÁVAZNÉ ÚKOLY NA SKLENÍKOVÝ EFEKT 1

Zadání:

1. Zhlédněte desetiminutové video o příčinách a důsledcích změny klimatu na tomto odkazu
<https://www.youtube.com/watch?v=SINd2axjisU>
2. Porovnejte svoje schéma skleníkového efektu s tímto videem a doplňte případně chybějící údaje jinou barvou (např. zelenou).
3. Zamyslete se nad tím, co sami můžete udělat pro zlepšení situace v oblasti klimatu.

ÚVAHA O SKLENÍKOVÉM EFEKTU

Zadání:

1. Napiš úvahu v rozsahu (250 slov běžného textu) na toto téma:
Mohu já jako jednotlivec něco udělat pro změnu klimatu?
2. Inspirativní video organizace GREENPEACE - plastová lžička:
<https://www.youtube.com/watch?v=2zRqYy3IXlc>

VĚK: ŽÁCI SŠ

A) TÉMA - SKLENÍKOVÝ EFEKT 1

SKLENÍKOVÝ EFEKT 1

Zadání:

1. Zhlédněte video o skleníkovém efektu na tomto odkazu <https://www.youtube.com/watch?v=SINd2axjisU>
2. Odpovězte na otázku – Jaké problémy jsou spojeny se skleníkovým efektem?
3. Vytvořte a pro větší názornost nakreslete strom příčin a důsledků skleníkového efektu.
4. Poté navrhnete alespoň pět možností, jak zmírnit negativní dopady skleníkového efektu.

Strom skleníkového efektu:

- **Kmen:** Do kmene vepište téma stromu – „skleníkový efekt“ (= téma, které zkoumáte).
- **Kořeny:** Vepište příčiny (důvody) skleníkového efektu, tedy odpovědi na otázky: Proč dochází ke skleníkovému efektu? Čím je vyvolán?
- **Větve:** Dopíšte důsledky skleníkového efektu, tedy odpověď na otázku: Co skleníkový efekt způsobuje, jaké má dopady? (Dopady - negativní a případně pozitivní.)

SKLENÍKOVÝ EFEKT 2 – NÁVAZNÉ ÚKOLY NA SKLENÍKOVÝ EFEKT 1

Zadání:

1. Zhlédněte video o skleníkovém efektu na tomto odkazu <https://www.youtube.com/watch?v=jLO-6B4efr8>
2. Porovnejte svůj strom skleníkového efektu s tímto videem a doplňte případně chybějící údaje jinou barvou (např. zelenou).
3. Zamyslete se nad tím, co sami můžete udělat pro zlepšení situace v oblasti klimatu.

ÚVAHA O SKLENÍKOVÉM EFEKTU

Zadání:

1. Napiš úvahu v rozsahu (250 slov běžného textu) na toto téma:
Mohu já jako jednotlivec něco udělat pro změnu klimatu?
2. Inspirativní video organizace GREENPEACE - plastová lžička:
<https://www.youtube.com/watch?v=2zRqYy3lXlc>

POWERPOINTOVÁ PREZENTACE

Zadání:

Prostudujte si powerpointovou prezentaci o skleníkovému efektu – ke stažení na odkazu <https://dum.rvp.cz/materialy/sklenikovy-efekt.html>

B) TÉMA - KLIMATICKÉ ZMĚNY – MÝTY A FAKTA, ZŠ i SŠ

PRÁCE S TEXTEM - KLIMATICKÉ ZMĚNY – MÝTY A FAKTA

Zadání:

1. Přečtěte si text na tomto odkazu a vypracujte úkoly:
https://klimatickakoalice.cz/images/Klimatick%C3%A1_krize_-_m%C3%BDty_a_fakta_o_stavu_planety.pdf
2. Vyberte z textu jeden z mýtů a fakta, která ho vyvrací. např.: mýtus 1 – změna klimatu je přirozená
3. Napište, co vás v textu nejvíce zaujalo.
4. Napište, co vás v textu překvapilo.
5. Napište, s čím v textu souhlasíte, nebo nesouhlasíte a proč.
6. Vidíte projevy klimatické změny i ve svém životě, případně jaké?

PRÁCE S VIDEEM

Zadání:

1. Zamyslete se nad tím, jak se může lidstvo adaptovat na změnu klimatu? Své nápady запиšte.
2. Porovnejte své postřehy s tímto videem:
<https://www.youtube.com/watch?v=JamRaMtikPo>.
3. Podívejte se na video z tohoto odkazu a zamyslete se nad tím, co vy sami můžete udělat pro záchranu planety. Video: <https://www.youtube.com/watch?v=vM4ULyn9tKU>

Popis videa: Motivační video pro žáky o životním prostředí. Video se zabývá tématem, jak bude vypadat Země v budoucnu. Provází jím populární americký rapper Prince Ea, který ukazuje Zemi za několik desítek let, kdy je už zničená lidským hospodařením. Řečník, rapper, se omlouvám za krátkozrakost minulých generací a pomocí „tvrdých dat i emočních výzev“ podněcuje mladou generaci k ochraně planety. (stopáž 4:48, anglicky, možno použít slovenské titulky)

D) TÉMA - CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE, ZŠ i SŠ

PRÁCE S VIDEEM

1. Zhlédněte video [Největší lekce pro svět](#) a [Největší lekce pro svět 2](#)

Odpovězte na tyto otázky:

- Proč myslíte, že byly takové cíle nastaveny? K čemu si dávat takové cíle?
  - Napadají vás nějaké konkrétní příklady, jak zlepšit svět kolem vás?
  - Jaké konkrétní problémy si pod názvy jednotlivých cílů představujete?
  - Které cíle jsou nejdůležitější z hlediska ČR?
  - Chybí mezi cíli OSN nějaké téma, které vnímáte jako palčivé a měli bychom se mu jako lidstvo věnovat?
2. Zamyslete se nad tím, jak každý za sebe může přispět k naplňování Cílů udržitelného rozvoje.
Inspirační video: https://www.youtube.com/watch?v=-p3_nIajTrI&feature=emb_logo.

E) TÉMA – EKOLOGICKÁ STOPA

MOJE EKOLOGICKÁ STOPA

Zadání:

1. Jdi na stránky Hra o Zemi <https://www.hra-o-zemi.cz/> a vypočítej si svoji ekologickou stopu. Pokud si nebudeš s některými otázkami vědět rady, požádej o pomoc někoho z rodičů. Jakmile svoji ekologickou stopu budeš znát, zkus se zamyslet, jak bys ji mohl sám snížit – co bys mohl dělat jinak. Své odpovědi zapiš.
2. Zformuluj vlastními slovy, co je to ekologická stopa.

Anglická verze pro výpočet ekologické stopy, pro výuku AJ: <https://www.footprintnetwork.org/>

Definice: Ekologická stopa měří lidské požadavky na přírodní zdroje a propady odpadů v plošných jednotkách – globálních hektarech. Stanovuje množství a tempo spotřeby přírodních zdrojů, jako jsou zemědělské plodiny, maso, dřevo či paliva a produkci odpadů, jako je komunální odpad či oxid uhličitý vypouštěný do atmosféry. Porovnává je se schopností přírody odpady pohlcovat a likvidovat a nové zdroje vytvářet (biokapacita). Zdroj: <https://ci2.co.cz/cs/ekologicka-stopa>

F) TÉMA - MOJE CO₂

MOJE CO₂

Zadání:

1. Zodpovězte všechny otázky, poté se podívejte na video.
  - Jezdíš autem kamkoliv a kdykoliv můžeš? Nebo aspoň někdy cestu na dané trase naplánuješ a zkusíš i alternativní možnosti přepravy?

- Chladiš jídlo v lednici na maximum, nebo se spokojíš s průměrným nastavením? A odmrazuješ mrazák, až když led zabírá většinu místa?
- Necháš si věci, které běžně a často používáš (bunda, boty, batoh...) opravit, pokud to jde, nebo je raději bez váhání nahradíš za nové?
- Tvoje oblečení (a mobilní telefon :-)) nesmí být pozadu za nejnovější módou/trendem, proto je/jej vyměníš každý druhý rok nebo i častěji za nové?
- Používáš doma zásadně pouze tekuté mýdlo?
- Co můžeš změnit? Napiš své nápady.

Srovnej své odpovědi s typy na úspory na tomto odkazu:

<https://mojeco2.cz/tipy-na-uspory>

DALŠÍ TIPY NA ÚKOLY:

Výpočet mého CO2 - <https://mojeco2.cz/vypocet>

Tipy na úspory - <https://mojeco2.cz/tipy-na-uspory>

G) TŘÍDĚNÍ ODPADU

PRODUKUJI ODPAD?!

Zadání:

1. Zkus si zapisovat všechny obaly, které přes den vyhodíš. Můžeš je případně vyfotit a večer spočítat.
2. Sleduj množství obalů, které vyhodíš za jeden týden. Napiš jejich počet.
3. Následující týden zkus omezit jejich počet. Jak se ti to dařilo? Vypiš plusy a mínusy.

MŮJ DEN

Zadání:

1. Vypiš si všechny věci, které používáš každý den od ráno do večera (včetně např. sáčků na pečivo, zubního kartáčku, mobilu apod.)
2. Zamysli se nad materiály, ze kterých jsou tebou používané věci vyrobené, a vytvoř si jejich seznam podle vzoru. Je možné tyto materiály nahradit udržitelnějším materiálem? Jakým? Vypiš.

Vzor seznamu:

Používám	Vyrobeno z materiálu	Udržitelnější materiál
sáček na pečivo	plast	papír
zubní kartáček	plast	dřevo + recyklovaný plast

atd.		

TŘÍDĚNÍ ODPADU – TYPY NA ONLINE HRY

EKONTÍCI 1 – téma třídění odpadu <https://www.samosebou.cz/hry/#ekontici>

EKONTÍCI 2 – <https://old.samosebou.cz/hry/ekontici>

OSMISMĚRKA - téma třídění odpadu <https://www.samosebou.cz/hry/osmismerky>

OSMISMĚRKA PRO POKROČILÉ <https://www.samosebou.cz/hry/osmismerky>

REKALKULAČKA – <https://www.samosebou.cz/extra/konverzacni-komedie/#rekalkulacka>

H) TÉMA – TŘÍDĚNÍ ODPADU A RECYKLACE

KAM PATŘÍ

Zadání:

1. Do tabulky nejprve dopište, do které sekce byste konkrétní odpad zařadili. Po dokončení své odpovědi zkontrolujte své odpovědi na tomto odkazu:
<https://www.samosebou.cz/kampatri/>
2. Kolik odpovědí z dvaceti jste měli správně?

Sekce třídění odpadu: plasty, sklo, papír, kovy, nápojové kartony, bioodpad, další odpad

Věc	Vyber sekci- kam budeš třídit	Zkontroluj svou odpověď správně ano/ne
slupky od brambor	bioodpad	ano
časopisy		
čisticí prostředky		
bublínková fólie		
akumulátory		
boty		
dřevo		
alobal		
obálka s plastovým okýnkem		
víčko od zavařenin a kompotů		
skořápky		
alobalová víčka od jogurtu		
zbytky kosmetiky ve skleněném obalu		
antiperspirant		
balící papír		
bioplast		

fix		
fotoaparát		
karton od džusu		
tuba od zubní pasty/krému		
rostlý vánoční stromek		

PAMATUJETE EKOLOGICKÉ RETRO VYCHYTÁVKY?

Zadání:

1. Zkuste vymyslet nebo se zeptejte rodičů, prarodičů, jestli si pamatují, jaké výrobky (obaly apod.) se dříve používaly opakovaně.
2. Přečtěte si text a vypište ekologické retro vychytávky, o kterých jste se dozvěděli.
Text na tomto odkazu:
<https://www.samosebou.cz/2020/05/13/pamatujete-ekologicke-retro-vychytavky/>
3. Odpověz na tyto otázky:
  - Co je to upcyklace?
  - Co je recyklace?
  - Co je to re-use?
  - Co jsou to upcyklované skleněné obaly?
4. Vyjmenuj, co nejvíce třídících vychytávek (je jich 40). Porovnej je s celým seznamem, odkaz najdeš v článku.
5. Jaké jsou zásady pro třídění SKLA?

Odpovědi najdeš na tomto odkazu:

<https://www.samosebou.cz/2019/02/22/upcyklace-skla-je-eko-a-trendy-jak-na-to/>

6. Jaké jsou zásady pro třídění PLASTU?

Odpovědi najdeš na tomto odkazu:

<https://www.samosebou.cz/2020/10/09/over-si-sve-tridici-znalosti/>

7. Jaké jsou zásady pro třídění PAPÍRU?

Odpovědi najdeš na tomto odkazu:

<https://www.samosebou.cz/2019/07/16/12-rad-kam-vyhodit-specificky-odpad-z-papiru/>